

ת"פ 34823/01/23 - מדינת ישראל נגד עומאר אל אעסם - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 34823-01-23 מדינת ישראל נ' אל אעסם(עציר)

לפני	כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן
בעניין:	המאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רמה קלימי ועו"ד איריס ספיר
נגד	עומאר אל אעסם - בעצמו
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד עידו פורת

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה אחת של סיוע לסחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 ו-19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום פעל סוכן משטרתי סמוי בפעילות כנגד סוחרי סמים במרחב הנגב. בתאריך 14.02.22 בשעה שאינה ידועה במדויק, יצר הסוכן קשר טלפוני עם עמראן, בן דודו של הנאשם וביקש ממנו שימכור לו סם מסוג קנבוס במחיר של 500 ₪, עמראן מסר שנמצא כעת באשקלון והשניים קבעו לשוחח במועד אחר. בתאריך 15.12.22 בסמוך לשעה 12:00 הסוכן שוחח עם עמראן והוא מסר לו שישלח את אחיו עם הסמים תוך שמציין שמדובר ב"חומר מעולה", בהמשך לכך, לאחר שהנחה עמראן את הסוכן להגיע לאזור רכבת צפון בבאר שבע, יצר עמראן קשר עם הנאשם וכיוון אותו להגיע למקום הימצאות שקית ובה 4 שקיות אטומות שכללו סם מסוג קנבוס במשקל כולל של 9.42 גרם, במעמד זה הנאשם לקח את הסמים והחל לנסוע למקום בו נמצא הסוכן. בהמשך לכך בעוד עמראן משוחח עם הסוכן ומכוונו למקום, ניגש הסוכן לרכב בו נמצא הנאשם ובמעמד זה העביר לו הנאשם את הסם לסוכן תוך שהסוכן מעביר לו 500 ₪ כפי שסוכם עם עמראן. במעשיו אלו סייע הנאשם לאחר לסחור בסם ללא היתר או רישיון.
3. בתאריך 13.02.23 הגיעו הצדדים להסדר דיוני, לפיו כתב האישום תוקן הנאשם הודה והורשע במיוחס לו. ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

טענות הצדדים

עמוד 1

4. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים בכתב (ת/1) וכן השלים טיעונו, הוא עמד על העבירה המיוחסת לנאשם ונסיבות ביצועה, ב"כ הנאשם עמד על הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם ועתר למתחם ענישה הנע בין 5 ל 10 חודשי מאסר בפועל וכן הפנה לפסיקה התומכת בעתירתו.

ב"כ המאשימה ציין שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, לא הוגש תסקיר בעניינו, ולטעמה של המאשימה אין מקום לסטייה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום ויש למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם לו עתרה וזאת בצירוף ענישה נלווית.

5. ב"כ הנאשם, עמד על נסיבות כתב האישום ועל חלקו המצומצם של הנאשם בנוגע לתכנון ותיאום עסקת הסמים, הוא ציין כמות וסוג הסם מסוג קנבוס.

ב"כ הנאשם, הדגיש כי הנאשם ניגש בעצמו לתחנת המשטרה והתוודה על חלקו בביצוע העבירה, לאחר שהתברר כי בטעות נעצר אדם אחר.

ב"כ הנאשם, הסביר שלא התבקש תסקיר בעניינו של הנאשם, שכן לדעתו אין טעם במקרה זה להטריח המערכת כאשר הוא כמייצג הנאשם יכול לפרוס נסיבותיו האישיות וכי ניתן להקל בעונשו גם ללא קבלת תסקיר שירות מבחן.

לגבי המתחם טען ב"כ הנאשם שהוא מתחיל במאסר מותנה, נוכח העובדה שמדובר בעבירת סיוע לסחר וכן נוכח כמות הסם וסוג הסם המדובר. ב"כ הנאשם ביקש למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולהטיל עליו עונש מאסר מותנה, הוא ציין שנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם יש להימנע מהטלת קנס בנוסף ציין שברור כי במקרה זה התמורה מהעסקה לא הועברה לנאשם. כמו כן ביקש להימנע מהטלת פסילת רישיון נהיגה בפועל.

הנאשם בדברו האחרון טרם גזירת העונש הביע צער וחרטה על מעשיו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

6. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. הערכים החברתיים שנפגעו; עבירות סמים בכללותן, ובראשן עבירת הסחר בסמים, פוגעות בערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור, ביטחון ובריאות מפני הפגיעה ההרסנית הכרוכה בשימוש בסמים. בנוסף לכך, יש צורך לפעול למניעת אותם נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים הנגרמים עקב הפצת סמים והשימוש בהם, כאשר פעמים רבות משתמשי הסם נופלים כנטל על החברה, ולעיתים נגררים, לביצוע עבירות נלוות אשר מבוצעות לצורך מימון צריכת הסמים.

על הצורך להילחם בנגע הסמים, עמד בית המשפט העליון לא אחת פסיקתו, ראו דברי כב' הש' ברלינר בע"פ 170/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** ביחס שימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש: "**אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות**

לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה".

לאחרונה, בית המשפט העליון שב והדגיש כי קנבוס היה ועודנו נותר סם מסוכן (ראה רע"פ 174/21 סויסה נ' מדינת ישראל (25.02.21) וככלל מגמת הענישה בעבירות סמים, היא של החמרה והרתעה (ראה ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (20.6.2020)).

אומנם מעורבותו של המבקש לא הייתה העיקרית, אולם בפעולותיו שימש הנאשם חוליה בשרשרת הפצת הסם. ראה הנאמר ברע"פ 11609/04 מותנה נ' מדינת ישראל (22.12.04):

"דבר אחרון: נזכיר ונזכור כי המבקש הורשע בסיוע להספקת סם וסיוע להחזקת סם. גם אם היה לא יותר מאשר זנב לאריות, הרי שבסיוע אותו הגיש לסוחרים הסמים שימש המבקש - ביוזעין - חוליה חיונית בשרשרת הפצת הסם. מספקי הסמים, מפיצייהם וכל המסייעים להם אנשים מסוכנים הם לסביבה ולקהילה, וכבר בע"פ 284/79 מדינת ישראל נ' רוימי ואח', פ"ד לד(3) 529, 527, ציין בית-המשפט כי "אלמלא המפיצים את הסם לקהל הצרכנים לא היו סיטונאי הסם יכולים לעסוק במלאכתם הבזויה". כך הוחמרה הענישה לא רק של מפיצי הסם, אלא גם של הסייענים והבלדרים המאפשרים את ביצוע העבירות".

8. במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף הבינוני בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, סוג הסם ומשקל הסם.

9. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר כמפורט להלן:

א. רע"פ 3059/21 בר ימין נ' מדינת ישראל (05.05.21) - דחה בית משפט עליון בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע ב 5 עבירות של סחר בסם מסוג קנבוס במשקלים נמוכים באמצעות טלגרם וכן החזקת סם מסוג קנבוס במשקל של 50 גרם, בית משפט השלום קבע מתחמים שבין 10 ל-20 חודשי מאסר לעבירות הסחר ומספר חודשים ועד ל-12 חודשים בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. בית משפט השלום סטה ממתחמי הענישה בשל שיקולי שיקום, הנאשם נעדר עבר פלילי נדון ל 8 חודשי מאסר בעבודת שירות.

ב. רע"פ 7858/19 אלברט וקנין נ' מדינת ישראל (28.11.19) - דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בהתאם להודאתו ב 2 עבירות של סחר בסם מסוג חשיש וקנבוס, בית משפט השלום קבע מתחם ענישה של מאסר בפועל לתקופה שבין מספר חודשים, שניתן לריצוי בעבודות שירות, ועד שמונה חודשים. הנאשם נדון ל 5- חודשי מאסר בפועל, והפעלת מאסרים מותנים בחופף בצירוף ענישה נלוות. וזאת חרף המלצת שירות המבחן להטלת מאסר בדרך של עבודות שירות נוכח הליך שיקומי שעבר הנאשם.

ג. רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (מיום 17.8.16) - בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בהתאם להודאתו בסחר בסם מסוג קנבוס ב-4 מקרים שונים בכמויות קטנות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי נדון ל 8 חודשי מאסר בפועל.

ד. ברע"פ 6401/18 ספיר נ' מדינת ישראל (17.9.2018) נדון עניינו של נאשם שהורשע בחמש עבירות סחר בסמים ועבירה של תיווך לסם בהיקפים של עד 10 גרם בכל מכירה. העבירות בוצעו תוך שימוש במערכת מסרונים. נקבע מתחם עונש כולל של 16 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

ה. **ברע"פ 5698/17 ליפצר נ' מדינת ישראל** (4.9.2017) נדון עניינו של נאשם שהורשע במספר עבירות סחר במריחואנה. באותו מקרה נקבע, כי יש לקבוע מתחם עונש נפרד של 6-12 חודשי מאסר לכל עסקה ובסופו של דבר הוטל עונש כולל של 30 חודשי מאסר בפועל.

ו. **ברע"פ 4687/15 פלג נ' מדינת ישראל** (13.8.2015) עניינו של נאשם שהורשע בשורת עבירות סחר בקנאבוס, בכמות של מספר גרמים בכל מכירה. נקבע מתחם עונש של מספר חודשי מאסר ועד 15 חודשי מאסר בפועל לכל מכירת סם ובסך הכול הוטלו על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל.

ז. **רע"פ 7275/11 נאסר נ' מדינת ישראל** (11.10.11) דחה בית-המשפט העליון, בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של סחר בסמים מול סוכן משטרתי במספר מקרים, ונדון ל- 5 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ללא עבר פלילי, נעתר לבקש הסוכן לרכוש ממנו סמים שוב ושוב.

10. **מסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק העונשין), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה**; לא ברור האם קדם תכנון מוקדם מצד הנאשם, שכן הנאשם נשלח למקום בהנחייתו של עמראן, פגש בסוכן והעביר לידו את הסמים.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**; עיון בכתב האישום מעלה כי לא התקיימה תקשורת ישירה בין הסוכן לנאשם, הנאשם פעל בהתאם להוראותיו של עמראן.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; נראה כי הנאשם סייע לסחר בסמים למטרת השגת רווח כלכלי קל או למצער על מנת לסייע לבן משפחה בידועו שמדובר בסחר בסמים.

11. **בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), ובשים לב לכך שמדובר בעניינו בעבירה של סיוע לסחר, סבורני כי מתחם העונש ההולם הינו החל מ-3 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 9 חודשי מאסר בפועל.**

12. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

13. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**; הנאשם הודה בתיק וקיבל אחריות למעשיו.

ב. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו**. הנאשם נעדר עבר פלילי קודם.

ג. בעניינו יש לבחון האם מדובר בסיוע במעשה או במחדל; אם הסיוע קדם לביצוע העבירה העיקרית או שהוא ניתן במהלך ביצועה; מידת תרומתו של הסיוע לביצוע העבירה העיקרית; תרומת הסיוע לנזק

שהיה צפוי להיגרם ושנגרם בפועל; יכולתו של נאשם להבין את משמעות פעולותיו (ראה בעניין זה ע"פ 4463/12 **לאוניד ארנבורג נ' מדינת ישראל** (13.09.12); ע"פ 1438/14 **חסן בראזי נ' מדינת ישראל** (26.03.14); ע"פ 4592/15 **אשר מסעוד פדידה נ' מדינת ישראל** (8.2.16)). בענייננו, הנאשם היווה חוליה בהשלמת ביצוע העבירה שכן הוא זה אשר העביר פיזית הסמים, בהוראת עמראן, מידת תרומתו הינה משמעותית.

ד. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול הרתעת הרבים בגדרו של המתחם בשים לב לשכיחותה של העבירה.

14. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר שיכול וירוצה בעבודת שירות בתחתית המתחם ככל וימצא מתאים לצד עונשים נלווים. לא מצאתי להסתפק בעונש הרתעתי בלבד שכן לא יהיה בכך כדי להלום את חומרת העבירה ועלול להעביר מסר מוטעה ביחס לחומרת המעשה והצורך בהרתעה מלבצע עבירות דומות.

15. **קנס כספי** - הנאשם סייע לסחר בסמים, אולם לא ברור האם קיבל תמורה כספית עבור מעשיו. אף אם המטרה הכלכלית לא הייתה מטרתו המרכזית של הנאשם בביצוע הסיוע לסחר, הואיל ועסקינן בעבירות בעלות אופי כלכלי, מן הראוי להטיל סנקציה כספית, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם ובנסיבות חלקו במעשה.

לא מצאתי לנכון לפסול את רישיון הנהיגה של הנאשם בנסיבות ביצוע העבירה כאשר זו הרשתו הראשונה והיחידה ובשים לב כי אין מדובר במי שהשתמש בסמים. בנסיבות המקרה, ניתן להסתפק בפסילה על תנאי על מנת לאפשר פוטנציאל שיקומי תעסוקתי לנאשם.

סוף דבר

16. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות בצער בעלי חיים בבאר שבע, ברחוב יהושע הצורף 13 בבאר שבע, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 16.4.24 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.

אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויפסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי, לכל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. קנס כספי בסך של 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 01.02.24. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

לבקשת הנאשם ובהעדר מניעה חוקית אחרת, מורה על קיזוז הקנס מהפיקדון שהופקד בתיק מ"ת 34816-01-23 והיתרה תועבר לידי ב"כ הנאשם בהסכמת הנאשם.

את הקנס ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000.
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

מורה על השמדת הסמים.

המזכירות תסגור את התיק.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ד, 21 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.